

C-624/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. november 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam (Hollandia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. november 24.

Felperes:

E. K.

Alperes:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Az alapeljárás tárgya

Az alapügy tárgya az a kérdés, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikkén alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e, és ezért azzal ellentétes-e a tartózkodási engedélynek az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek részére történő megadása.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja

Az EUMSZ 20. cikk és a 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdése e) pontjának értelmezése. Az a kérdés, hogy a tagállamok jogosultak-e maguk meghatározni, hogy az EUMSZ 20. cikkén alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e. Amennyiben e kérdést az uniós jog szabályozza, a következő kérdések merülnek fel: 1) van-e különbség a 2004/38 irányelv, illetve az EUMSZ 20. cikkén alapuló származékos tartózkodási jog között, 2) az EUMSZ 20. cikkén alapuló származékos tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e, és 3) a 2003/109 irányelvet megfelelően ültették-e át a holland jogba.

Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A tagállamok hatáskörébe tartozik-e annak meghatározása, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog maga ideiglenes vagy nem ideiglenes jellegű-e, vagy azt az uniós jognak kell-e meghatároznia?
2. Amennyiben az uniós jogi értelmezés alkalmazandó: különbséget kell-e tenni a 2003/109/EK irányelv alkalmazásában a harmadik országok állampolgárait az uniós jog alapján megillető, feltételhez kötött különböző tartózkodási jogok, köztük az uniós polgár családtagja számára a tartózkodási irányelv alapján biztosított, feltételhez kötött tartózkodási jog és az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog között?
3. Ideiglenes jellegű-e az EUMSZ 20. cikkben alapuló, jellegénél fogva a harmadik ország állampolgára és az uniós polgár közötti függőségi viszony fennállásától függő, és így végleges tartózkodási jog?
4. Amennyiben az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű: úgy kell-e értelmezni [ebben az esetben] az irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontját, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárólag a nemzeti jogban előírt tartózkodásra jogosító engedélyeket kizárja az irányelv értelmében vett huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállás megszerzéséből?

A hivatkozott uniós rendelkezések

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés: 20. cikk

A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL 2003. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.): 3. cikk (2) bekezdésének e) pontja

Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.): 7. és 16. cikk

A nemzeti jog hivatkozott rendelkezései

Vreemdelingenwet 2000 (a külföldiek jogállásáról szóló törvény, a továbbiakban: Vw 2000): 8. cikk e) pontja, 14. és 45b. cikk

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes 1960. november 30-án született ghánai állampolgár. Fia 2002. február 10-én született, és holland állampolgárságú.
- 2 2013. szeptember 9-én a felperes részére az EUMSZ 20. cikknek megfelelően uniós tartózkodási okmányt adtak ki, amely az „uniós polgár családtagja” megjelölést tartalmazta. Ezt a dokumentumot 2017 óta Hollandiában Chavez-Vilchez-tartózkodási okmánynak is nevezik.¹
- 3 2019. február 18-án a felperes az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyekre vonatkozó tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be.
- 4 2019. augusztus 30-i határozatával az alperes elutasította a felperes EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyekre vonatkozó tartózkodási engedély iránti kérelmét. Az e határozattal szemben benyújtott panaszt a 2019. december 12-i határozat mint megalapozatlan elutasította.
- 5 2020. január 8-án a Rechtbankhoz (bíróság) beérkezett a felperes e határozattal szemben benyújtott keresete.

Az alapeljárásban részt vevő felek alapvető érvei

- 6 Az alperes álláspontja szerint a Singh ítéletből,² a Chavez-Vilchez és társai ítéletből³, valamint a K. A. és társai ítéletből⁴ az következik, hogy a tagállamok hatáskörébe tartozik a területükön való jogszerű tartózkodás jogának és feltételeinek meghatározása. A tagállam feladata tehát annak meghatározása, hogy az EUMSZ 20. cikkben előírt tartózkodási jogot ideiglenesnek vagy nem ideiglenesnek kell-e tekinteni.
- 7 Ezenkívül a felperes nem tartozik a 2003/109 irányelv hatálya alá. Az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog ugyanis ideiglenes jellegű, mivel megszűnik, ha az uniós polgár már nem függ a harmadik országbeli állampolgártól. Ezért a 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett ideiglenes tartózkodásról van szó.
- 8 A Chavez-Vilchez tartózkodási jog ideiglenes jellegű, mivel az nem a felperes, hanem gyermekének jogaihoz kapcsolódik. A cél ugyanis annak biztosítása, hogy

¹ A Bíróság 2017. május 10-i Chavez-Vilchez és társai ítélete (C-133/15, EU:C:2017:354) alapján.

² 2012. október 18-i ítélet (C-502/10, EU:C:2012:636, 39–42. pont).

³ A Chavez-Vilchez és társai ítélet (64. pont).

⁴ 2018. május 8-i ítélet (C-82/16, EU:C:2018:308. 53 és 54. pont).

a felperes gyermekének ne kelljen elhagynia az Európai Uniót. A tartózkodási jog a felperes és kiskorú gyermeke közötti függőségi viszonyon alapul, amely természetéből adódóan ideiglenes. A felperes ezért nem jogosult határozatlan időre szóló, általános nemzeti tartózkodási engedélyre sem.

- 9 A felperes először is előadja, hogy a Chavez-Vilchez és társai ítéletből, valamint a K. A. és társai ítéletből nem következik, hogy a tagállamok feladata lenne meghatározni a tartózkodási jog jellegét. Az „ideiglenes tartózkodási jog” fogalmát az Unión belül egységesen kell értelmezni. A felperes e tekintetben a Singh ítéletre hivatkozik.
- 10 Ezenkívül a 2003/109 irányelvből nem következik, hogy származékos tartózkodási joga ideiglenes lenne. Kizárólag azok a tartózkodási jogok vannak kizárva ezen irányelv hatálya alól, amelyek tekintetében eleve megállapítható, hogy ideiglenes jellegűek, mint például a diákok és az au párok tartózkodási joga. A 2003/109 irányelvből nem vezethető le, hogy csak az önálló és független tartózkodásra jogosító engedélyek esetében kell az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek számára tartózkodási engedélyt adni.
- 11 Ezenkívül az a tény, hogy a függőségi viszony a jövőben esetleg véget ér, nem eredményezi azt, hogy a felperes tartózkodási joga ideiglenes jellegű. A felperesnek ugyanis szándékában állt tartósan letelepedni. Ezért tehát a 2003/109 irányelv hatálya alá tartozik. Kérelmének elutasítása ezért ellentétes ezen irányelv 3. cikkével.
- 12 Ezenkívül az alperesnek nincs hatásköre arra, hogy jogot tagadjon meg tőle. A Vw 2000 45b. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében ugyanis az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személytől csak akkor tagadható meg a tartózkodási engedély, ha az érintett személy a Vw 2000 14. cikke alapján ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezik. A felperes nem nemzeti tartózkodási engedéllyel, hanem uniós tartózkodási joggal rendelkezik. A Vw 2000 45b. cikkében foglalt kizáró okok egyike sem áll fenn, így az alperes nem utasíthatta volna el a kérelmet.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 13 Az arra a kérdésre adott válasz, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e, annak meghatározása szempontjából lényeges, hogy az alperes elutasíthatta-e a felperes EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyt megillető tartózkodási engedély iránti kérelmét.
- 14 A Rechtbank (bírószék) álláspontja szerint e kérdésre nem lehet minden kétséget kizáróan válaszolni. A Bíróság ítélezési gyakorlatában a Rechtbank (bírószék) talált arra utaló jeleket, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog nem ideiglenes jellegű. Ezzel szemben a Raad van State (államtanács, Hollandia) közigazgatási perekkel foglalkozó részlege 2020. szeptember 23-án

(NL:RVS:2020:2272) megállapította, hogy a kiskorú gyermektől származtatott tartózkodási jog főszabály szerint megszűnik, amikor a gyermek nagykorúvá válik, vagy amikor már nem függ a harmadik országbeli állampolgár általi eltartástól. A Raad van State (államtanács) álláspontja szerint ezért kezdettől fogva egyértelmű, hogy a tartózkodási jog ideiglenes jellegű.

A tagállamok hatáskörébe tartozik-e a tartózkodási jog jellegének meghatározása?

- 15 A felek között mindenekelőtt az vitatott, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog nemzeti jellegű kérdés-e, vagy azt az uniós jog alapján kell-e értelmezni. A Rechtbank (bíróság) szerint a Bíróságnak az alperes által hivatkozott ítéletei nem támasztják alá azt, hogy e tartózkodási jog jellegének értelmezése a nemzeti jog feladata. Az említett ítélezési gyakorlatból éppen az következik, hogy azt a kérdést, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog átmeneti jellegű-e, az Unión belül egységesen kell értelmezni. Az ítéletekből ugyanis az vezethető le, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog feltételeinek a meghatározása képez nemzeti kérdést, nem pedig az, hogy a tartózkodási jog jellegének meghatározása is nemzeti hatáskörbe tartozik. Amint azt a Bíróság a K. A. és társai ítélet 54. pontjában megállapította, e feltételek esetében olyan részletes eljárási szabályokról van szó, mint például az arra vonatkozó szabályok, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár miként tudja bizonyítani, hogy jogosult a Chavez-Vilchez tartózkodási jogra. Az a kérdés azonban, hogy a tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e, e tartózkodási jog lényegét érinti. Ennélfogva a Rechtbank (bíróság) számára kérdéses, hogy a tagállamoknak kell-e erről határozniuk. Ez ugyanis azt jelentené, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog az egyik tagállamban valóban a 2003/109 irányelv hatálya alá tartozó jogcímhez vezethet, a másik tagállamban pedig nem. Ez nemkívánatos jogegyenlőtlenséggel járna. A Rechtbank (bíróság) ezért terjeszti elő az első kérdést.
- 16 Arra az esetre, ha a Bíróság megállapítja, hogy a tartózkodási jog jellege olyan kérdés, amelyet az uniós jog szabályoz, a Rechtbank (bíróság) a következő kérdések megválaszolását kéri a Bíróságtól.

Átmeneti jellegű-e az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog?

– *Származékos tartózkodási jogok*

- 17 Az alperes úgy vélte, hogy az a tény, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog az uniós polgár jogaiból vezethető le, arra enged következtetni, hogy az ilyen tartózkodási jog soha nem eredményezhet huzamos tartózkodást. E jog ugyanis csak amiatt áll fenn, hogy az uniós polgárnak ne kelljen elhagynia az Unió területét. Ehhez nem kapcsolódnak saját jogok.

- 18 A Rechtbank (bírótság) megállapítja, hogy – amint azt a Bíróság különböző ítéletekben⁵ rögzítette – az uniós jog nem biztosít önálló jogokat harmadik államok állampolgárai számára. Az uniós polgárságra vonatkozó szerződéses rendelkezések által rájuk ruházott esetleges jogok ugyanis nem saját jogok, hanem abból eredő jogok, hogy az uniós polgár élt az Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogával. Ez nemcsak az EUMSZ 20. cikkből eredő jogokra vonatkozik, hanem a 2004/38 irányelvből eredő jogokra is (Eind,⁶ Dereci és társai,⁷ Iida,⁸ O. és B. ítélet,⁹ valamint a Rendón Marín ítélet¹⁰).
- 19 Azok a származékos jogok, amelyek a 2004/38 irányelv alapján az uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagját megilletik, ténylegesen huzamos tartózkodást eredményezhetnek (lásd ezen irányelv 16. cikkét). Ennek az a feltétele, hogy az uniós polgár harmadik állam állampolgárságával rendelkező családtagja a 2004/38 irányelv 7. cikkének megfelelően az uniós polgárhoz hasonlóan öt éven át jogszerűen tartózkodott a fogadó tagállamban.
- 20 Felmerül ezáltal az a kérdés, hogy különbséget lehet-e tenni az irányelvekből eredő és az EUMSZ 20. cikkben alapuló származékos jogok között. A Rendón Marín és CS ügyre¹¹ vonatkozó indítványában a főtanácsnok is utalt a származékos tartózkodási jog esetleges ellentmondásos alkalmazására, ahogyan az a 2004/38 irányelvből vagy a Ruiz Zambrano ítélet¹² által értelmezett EUMSZ 20. cikkből következik.
- 21 Másrészt maguk a tagállamok alapozták meg a 2004/38 irányelven alapuló származékos tartózkodási jogot. Ezenkívül a tagállamok maguk is elfogadták azt, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai a 2004/38 irányelv alapján huzamos tartózkodási jogot szerezhessenek. Az irányelv ugyanis tartalmazza e jogokat. Az EUMSZ 20. cikkben alapuló származékos tartózkodási jogot azonban a Bíróság ítélkezési gyakorlata alakította ki. Ez a származékos tartózkodási jogok közötti eltérő bánásmódra utalhat. A Rechtbank (bírótság) számára kérdéses, hogy ez az eltérő bánásmód helyénvaló-e.

⁵ Chavez-Vilchez és társai ítélet (62. pont), 2016. szeptember 13-i Rendón Marín ítélet (C-165/14, EU:C:2016:675, 72. és 73. pont) és 2016. szeptember 13-i CS ítélet (C-304/14, EU:C:2016:674, 27 és 28. pont).

⁶ 2007. decemberi 11-i ítélet (C-291/05, EU:C:2007:771, 23. pont).

⁷ 2011. november 15-i ítélet (C-256/11, EU:C:2011:734, 55. pont).

⁸ 2012. november 8-i ítélet (C-40/11, EU:C:2012:691, 66–68. pont).

⁹ 2014. március 12-i ítélet (C-456/12, EU:C:2014:135, 36. pont).

¹⁰ 2016. szeptember 13-i ítélet (C-165/14, EU:C:2016:675, 36. pont).

¹¹ Szpunar főtanácsnok Rendón Marín és CS ügyre vonatkozó indítványa (C-165/14 és C-304/14, EU:C:2016:75, 152. pont).

¹² 2011. március 8-i ítélet (C-34/09, EU:C:2011:124).

Ezenkívül a Rechtbank (bíróság) úgy véli, hogy az a körülmény, hogy más származékos tartózkodási jogok huzamos tartózkodáshoz vezethetnek, azt jelzi, hogy pusztán az a tény, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog származékos tartózkodási jog, önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy az jellegénél fogva ideiglenes tartózkodási jognak minősül.

– *A 2003/109 irányelv*

- 22 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamok meghatározhatják a 2003/109 irányelv szerinti „jogszerű tartózkodás” fogalmának tartalmát, valamint az ahhoz kapcsolódó feltételeket és jogokat.¹³ Ha a harmadik országbeli állampolgár a kérelem benyújtását megelőzően öt éven keresztül jogszerűen és folyamatosan tartózkodási hellyel rendelkezett, ezen irányelv alapján megadható a tartózkodási engedély. A 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében ezen irányelv nem alkalmazandó harmadik országok olyan állampolgáira, akik kizárólag ideiglenesen tartózkodnak a tagállamban, pl. mint au pair vagy idénymunkás, egy szolgáltató által határokon átnyúló szolgáltatások biztosítására kiküldött munkavállaló vagy határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató, illetve olyan esetekben, amikor a tartózkodási engedélyük formálisan korlátozott.
- 23 A Singh ítéletből (45–50. pont) az következik, hogy a tartózkodási jog jellegének meghatározásához meg kell vizsgálni, hogy a harmadik ország állampolgárának szándékában áll-e az érintett tagállamban huzamos időre letelepedni. Ha igen, ez arra utalna, hogy a tartózkodási jog nem ideiglenes jellegű.
- 24 A 2003/109 irányelvben említett példák közösek abban, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárnak nem áll szándékában huzamos időre letelepedni a tagállamban. Ezekben az esetekben korlátozott idejű tartózkodásról van szó, nem kerül sor a tagállammal való szoros kapcsolat kialakítására, a származási országgal való kapcsolat pedig fennmarad.¹⁴
- 25 Így annak meghatározása során, hogy a tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e, az releváns, hogy a harmadik országbeli állampolgárnak szándékában áll-e valamely országban letelepedni. Azt a kérdést kell feltenni, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog esetében miért kellene ennek másképp lennie, mint azon másik tartózkodási jog esetében, amely ténylegesen uniós tartózkodási jogot eredményezhet.
- 26 A 2003/109 irányelv alapján figyelembe kell venni a harmadik országbeli állampolgár azon szándékát, hogy valamely tagállamban tartósan le kíván telepedni. Ezen irányelv célja ugyanis a harmadik országok állampolgárainak

¹³ Lásd például: Singh ítéletet (39. pont).

¹⁴ Lásd még: Bot főtanácsnok Singh ügyre vonatkozó indítványa (C-502/10, EU:C:2012:294, 48. pont).

integrációja a fogadó tagállamba. Az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog esetében a harmadik ország állampolgára annak biztosítása érdekében szerzett tartózkodási jogot, hogy az uniós polgár érvényesen gyakorolhassa az állampolgári jogait. A gyakorlatban azonban ez azzal a következménnyel jár, hogy a harmadik országbeli állampolgár olyan tevékenységeket is folytat, amelyekkel hosszú távon integrálódik a társadalomba, mint például határozatlan idejű munkaszerződéseket köt, lakástulajdont szerez, valamint időt fordít a társadalmi hálózat kiépítésére és ápolására. Ezenkívül az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog esetében azt is figyelembe kell venni, hogy az uniós polgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező szülője éppen az adott tagállamban iskolába járó, barátságokat kötő és sportoló uniós polgár gyermek miatt alakít ki e tagállammal szoros és tartós kapcsolatot. A szülőnek a tagállamba való beilleszkedése éppen a gyermek e tagállamban való felnevelésének fontos eleme.

- 27 Jelen állás szerint a Rechtbank (bíróóság) az alperes által felhozott azon érvek alapján, amelyek szerint a függőségi viszony valamikor a jövőben véget ér – vagyis akkor, amikor az uniós polgár gyermek a 18. életévét betöltötte –, és ezért ideiglenes jellegű, sem látta bizonyítottnak annak megállapítását, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű. Így nem világos, hogy a fent említett tartózkodási jog ténylegesen közvetlenül az uniós polgár gyermek nagykorúságával szűnik meg. Teljesen elképzelhető, hogy az a 18 éves gyermek, aki még iskolába jár, továbbra is függőségi viszonyban áll a gondviselő szülőjével. Ezenkívül léteznek egyéb tartózkodási okok is, amelyek egy adott időpontban már nem állnak fenn. E tartózkodási okok nem mind átmeneti jellegűek.
- 28 A Rechtbank (bíróóság) az arra vonatkozó kérdéssel kapcsolatos kételyekre tekintettel terjesztette elő a második és a harmadik kérdést, hogy az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellegű-e.

Megfelelően ültették-e át a 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontját a holland jogba?

- 29 A harmadik kérdésre adott igenlő válasz esetén a következőket kell figyelembe venni.
- 30 A 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontját a Vw 2000 45b. cikke ültette át a holland jogba. E cikk értelmében a Vw 2000 14. cikke szerinti határozott időre szóló tartózkodási engedélyen (vagyis a határozott időre szóló nemzeti tartózkodási engedélyen) alapuló tartózkodási jog ideiglenes jellege indokul szolgál arra, hogy megtagadják az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személynek biztosított tartózkodási jogot. Az EUMSZ 20. cikkben alapuló tartózkodási jog nem tartozik e rendelkezés hatálya alá; itt ugyanis az uniós jogon alapuló tartózkodási jogról van szó. Ez azt jelenti, hogy a 2003/109 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének e) pontját nem megfelelően ültették át. Úgy tűnik, Hollandia úgy döntött, hogy az irányelv 3. cikke

(2) bekezdésének e) pontját szűkebben értelmezi annál, mint ami lehetséges lett volna.

- 31 Azt a kérdést kell feltenni, hogy a Rechtbank (bíróház) hogyan kezelje ezt a helyzetet. A Bíróház állandó ítélkezési gyakorlata szerint, ha valamely irányelvet nem megfelelően ültettek át, és a nemzeti bírónak irányelvvel összhangban álló értelmezést kell adnia, ez az irányelvvel összhangban álló értelmezés nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául.¹⁵ A jelen ügyben a nemzeti jog kedvezőbbnek tűnik a harmadik ország állampolgára számára, mint a 2003/109 irányelv. A nemzeti jog értelmében ugyanis az ideiglenes jellegű, de az uniós jogon alapuló tartózkodási jogok nem eredményezhetik azt, hogy megtagadják az EU területén letelepedett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személynek biztosított tartózkodási engedélyt, miközben e tartózkodási jogok a harmadik országok állampolgárait kizárják az említett irányelv hatálya alól. A Rechtbank (bíróház) ezért a negyedik kérdés előzetes döntéshozatal útján történő megválaszolását kéri a Bíróháztól.

¹⁵ 2012. január 24-i Dominguez ítélet (C-282/10, EU:C:2012:33, 25. pont).